

ინტედა. სასამართლო მოსახლეობა: ექვს-კატორგა, სამს—გადასწავლა და თხ-საც დიხე. ორი კაცი გაამართლდა.

ირაკლი უსოფლო სადგურში შევიდა სამი ჩინელი. ერთმა ღამეში ჩაქრო და მესამეზე ჩაქრო დაუყო. დანაშაუნი ორი კაცი. როდესაც მესამე-რემს შევიდა მართეს, ჩინელი კაცი გარდაიცვალა. კაცების დროს მათ დას-ტრეს ვარაუდი. ჩინელებს გამოეცხ-ნენ ორი კაცი. მოკვლეს ერთი ჩინე-ლი, ორი კი მიამალა.

ლოდი სასამართლომ დაამთავრა განკვეთა თხუთმეტ ანარქისტ-კომუნის-ტის საქმის, რომელნიც მესამეებში იუჯს არაბელებს. სასამართლომ გა-დაწყვიტა: სამს—კატორგა, 10—სა-ტუსადო; 2 გაამართლა. ეგუდა პრე-დებულ მძიმე წყაფვის გარდა.

ოტელის სასამართლომ გრავ სიე-ბო-მანსტრის, რომელსაც ცოლისა და თავის ქალის მოკვლა ჰმარტობდა, ჩამართვა ყოველივე უფლება და გადაწყვიტა გამოსწორებულ განთავ-სებაში გაეგზავნა.

მარია ნივთიერების სამოს-მართლო პალატის სესიამ გაართვა საქმე, რკინის გზის გაფიცვის შესახებ. 1905 წ. პალატამ 14 ბრალდებული განამართლა ხოლო 13 მიუსაჯა დაპატიმრება სხვა და სხვა ვადით.

რეზ. გერმანიის კრებამ დაადგინა, დაარსოს ბალტიის მხრის ურნალისტიკა პრეფიციონალური საზოგადოება. გამოი-თქვა სურვილი ურნალისტიკის ორგანიზ-გამოცემის შესახებ. სახურველად სტენის ექსპერიმენტის მოწყობა ადგილობრივად და საბატო ქალაქების ურნალისტიკის ბ-ლტიის სხრის შესახებ. კრებამ და-ადგინა გაიხსნა განყოფილება პეტერბურ-გის შრომის ბიუროსი, კრება დაითავრა ნადებით.

ახალი აზვანი

ბ ფ ი ლ ი ს ი

ექსპროპრიაციის ჩაშლა.

პეტერბურის დეპუტატთა სააგენტოს და ბაქოს გაზეთების ცნობით, გა-ქოს პოლიციის შეუპყრია 17.8 მლნ რუბლის კაპი, რომელთაც გან-ზრახული ჰქონიათ თურქი გემიდან კასპის ზღვაში 1,160,000 მანეთის გატაცება. საქმე ამჟამად ყოფილა: ამ ერთი კვირის წინად საიდუმლო პოლიციის უფროსს ცნობა მიუღია, რომ „ესპარტეიზი ალექსის“ გემი-დან იმ ფულის გატაცება უნდათ, რომელიც ამ გემით იმერეთ-კასპის ერთ ქალაქში მიიქცეო. გემი ბაქო-დან 8 1/2 საათზე უნდა წასულიყო. სანამ გემი დაიძროდა, ზედ ასულა რამდენიმე ახალგაზრდა კაცი, რომ-მელთაც არავითარი ბარგი არა ჰქონიათ, მხოლოდ 2—3 კაცი ყო-ფილა ჩემოდანიანი. ეს ჩემოდნები მთვრალ კლასის კაპიტნი დაუწყვიტა.

კაპიტნი დაქორცილა ჰქ. ნა ვილკ უნობს, რომელსაც აფიცროს ფორ-მა სტია. როდესაც გემი უნდა და-ძრულიყო, მოულოდნელად ასულან პოლიციელები, ნახევარი როტა სალ-დათი და გემი შეუჩერებიათ. გაუ-ჩარკეთ ყველა მგზავრები, დაუ-ტუსაღებიათ 17 ყმაწვილი კაცი და მათ შორის სათადარიგო პრაპორ-შნიკი მიკაელოვიანი. ჩემოდნებში, რომელიც მიკაელოვიანის კალტაში ნახეს იპოვნეს 17 რევოლვერი და 560 პატრონი. ყველა რევოლვერი გატენილი ყოფილა. გამოიჩინა, რომ ექსპროპრიაციის მეთაური მიკაელოვიანი ყოფილა. იარაღი მი-კაელოვიანის მებარგისათვის აუტანი-ნებია გემზე, შემდეგ კი თითონ ბა-ქოში—უნდა დაბრუნებულიყო. ექ-სპროპრიატორებს შემდეგი გეგმა ჰქონიათ: გასცდებოდა თუ არა გე-მი ბაქოს, უნდა შეიარაღებული ყვე-ნი, დაეხიროთ დარაჯები და გე-მის ზოგიერთი უფროსები, გატე-ცათ ფული და ნავით ნაპირზე და-ბრუნებულიყვნენ. დატუსაღებულნი, როგორც პეტერბურის სააგენტო იუწყება, თითქმის სულ გურულები ყოფილან. მათ ბევრი სხვა რამეცა ჰპარაღებდათ თურქი.

შტაკება. 22 მარტს, სლა-მოს 7 1/2 საათზე, აბანოების ქუჩა-ზე, როგორც პოლიციის ცნობე-ბიდან სჩანს უზნის ზედამხედველ-მორაზოვის შეუნიშნავს სამი უ-

ნობი კაცი. პოლიციელს ესენი სა-ეჭვოდ მიუჩნევია. უცნობნი ახლელ-აღი-ქვრბალი-ოლდის და ახმელს ფესისაქმლის მალაზიაში შესულან და იქ მეორე ოთხი ჩაქეტილან და რაღაც საქმეზე მოლაპარაკებას შე-სდგომიან. უზნის ზედამხედველს მო-როზოვის წაუყვანია თან პოლიციე-ლები და მისულა უცნობთა დასა-პატიმრებლად. კარების დარახუნე-ბაზედ ყმაწვილს გაუღია კარი. რო-დესაც უცნობთ შეუნიშნავთ პო-ლიციელები, წამოიყვანულან და სროლა აუტეხიათ, რაზედაც პო-ლიციელთაც სროლით უპასუხიან. პოლიციელებს ერთა უცნობი იქ-ვე მოუქალავთ, მეორე სასიკვდილოდ დაუტრიათ. სასიკვდილოდ დაქრილა აგრეთვე უზნის ზედამხედველი მო-როზოვი და იმვედარდაცელი ცელი-ლა. დაქრილა აგრეთვე ერთი პო-ლიციელი. მესამე უცნობი გავარ-დნილა დუქნიდან, სროლით გაქცე-ულა და გზაზე ერთი მგზავრე დაუ-ტრია: უცნობი შეუპყრიათ. ჯიბეში აღმოაჩინა და მუხრის ერთი პატრონი. თვით მუხრის, რომელიც გადაუ-ღია, მახლოდ უპოვნილი. დაპა-ტიმრებული აღმოჩნდა რაქის მახრის მცხოვრები კორნელი ფანჯავიძე, ამირ კავასის რკინის გზის მთა-ვარ სახელოსნოს მუშა. როდესაც მორაზოვის მიერ სასიკვდილოდ დაქრილ უცნობისთვის ბოქალს ვინაობა უკითხავს, მას ლაქმით უპასუხია. უცნობი მალე მომკვდა-რა. მათ ჯიბეში აღმოჩნდნიათ მუ-ხრის რევოლვერის სამოკამდის პა-ტრონი. ამ სროლითა და არეუ-ლობით უსარგებლნიათ სახელოს-ნოს პატრონებს და მიმალულან. იმავე ღამეს, 12 საათზე, დაუპა-ტიმრებიათ სახელოსნოს ერთი მუ-შა. იმავე ღამეს პოლიციელებს ნა-ძალადესა და ავლაბარში რამდენი-მე სახლი გაუჩხრკიან და რამდენ-იმე კაცი დაუპატიმრებიათ. კორ-ნელი ფანჯავიძე 23 მარტს საგუ-ბერნიო საპატიმროში წაიყვანეს.

199 კაცის დაპატიმრება. 21 მარტს, გაზრევის დროს, დაპა-ტიმრეს: პოლიციის 2 ნაწილში 36 კაცი, მესამე ნაწილში-75 კაცი, მეოთხე ნაწილში-43 კაცი, მე-9 ნაწილში-37 და მე-11 ნაწილში-8 კაცი.

საურთიერთო საკრედიტო საზოგადოება. კვირას, 22 მარტს, სახელმწიფო ბანკის ტფ. განყოფი-ლების მმართველის მეზობაროვის თავმჯდომარეობით მიხდა საზოგა-დო კრება ტფ. საურთიერთო სა-კრედიტო საზოგადოების წევრთა. კრებამ განიხილა მოხსენება საბჭო-სი საზოგადოების მდგომარეობის შესახებ და ანგარიში წარსული წლის მოქმედებისა. როგორც ამ ანგარი-შიდან სჩანს, საზოგადოებას წარ-სულ წელს 160 ათასა მანეთი მო-გება დარჩენია. კრებამ ანგარიში დაამტკიცა და მეორე განიხილა მი-მდინარე წლის ხარჯთ-აღირებულება. ამ წლის ხარჯისთვის კრებამ გადასლა 74,000 მან. დასასრულ არჩიეს გა-მგობის წევრად ხელახლა დ. ნ. თუმანოვი; საბჭოს წევრებად გ. გ. ადელხანოვი და ალ. თ. ფრიდლან-დი; სარევიზიო კომისიის წევრებად კონდურალოვი და სტეფანოვი.

დაპატიმრებულითა განთავი-სულება. ქუთაისში ნამესტნიკის განკარგულებით, უკვე გაუჩნთავი-სულებითა ამას წინად დაპატიმრე-ბული თავადები დავით მიქელაძე და ნიკ. თავდგირიძე. ტფლისში კიდევ განთავისუფლეს კიტა აბაშიძე.

ახალი სატუსალო. უკვე გვერდით, რომ მთავრობას აზრად აქვს ტფლისში ახალი დიდი სატუ-სალო ააგოს. გამოანგარიშებულია, რომ ამ სატუსალოს დასაქრდება 700,000 მანეთი. პროექტი ახალ სატუსალოს უკვე გაუზ ზაფხით პე-ტერბურს.

ტფ. სამეურნეო ბანკის წევ-რთა კრება. 22 მარტს დილითა და საღამოთა მოხდა კრება ტფ. სამე-

ურნეო ბანკის წევრებისა. კრებამ განიხილა წარსული წლის ანგარიში. როგორც ანგარიშიდან სჩანს, 1908 წლის განმავლობაში ყველა ანგა-რიშთა ვაბი ავიდა 12.425,319 მანეთამდე და აღმბაა წლის ჯამს 1.338,336 მანეთით. საანგარიშო წელს პროტესტი წაყიდა 17,310 მანეთის ვექსლი. შემოვიდა ამ ვექ-სილებით 15,054 მ. 49 კ.; ხარა-ლად დაიწერა და მოგებიდან შეი-სო ვადა გადაცილებული და პრო-ტესტი წასული ვექსილები 2552 მ. 03 კ. და ვადა გადაცილებული სესხი 1608 მან. 63 კ. სულ 4160 მან. 66 კაბ. საანგარიშო წელს გა-დაგირავებულ იქნა სახელმწიფო ბანკის განყოფილებასა და სხვა საკ-რედიტო დაწესებულებაში 208.884 მ. 30 კაბეის ვექსილი და სესხად აღებული იქნა სპეციალურ სახელ-დახლო ანგარიშით 299,719 მან. 28 კაბ., ხოლო სულ 508.603 მ. 58 კაბ. შარშანდელზედ 446.506 მან. 02 კაბ. მეტი. საანგარიშო წელს საერთო ხარჯ-გამოკლებული მოგება იყო 57.444 მ. 13 კაბ. და აღმბაა ვადა წინა წლის საერთო მოგებას 4593 მ. 85 კაბეით. ყვე-ლა ხარჯის გასტუმრებისა და სარ-გებლების მიცემის შემდეგ წინდა მოგება დარჩა 5381 მ. 77 კ. დი-ვიდენდი თვითველ ათ თუმან-ზე მოდის მ. 80 კ. ანგარიშს განიხილავდნ ხანგრძლივი კამათა გე-მოიწერა საკითხმა სამეურნეო ნა-წარმოებზე სესხის გაცემის შესახებ. კრებამ დაადგინა, აირჩიოს განსა-კუთრებული კომისია, დაავალს მას შეისწავლოს ეს საკითხი და მო-მავალ კრებას წარუდგინოს მოხსენ-ება. კომისიის წევრებად არჩეულ იქნენ ფ. გოგინაშვილი, ი. ქუ-თათელაძე, სტ. ნ. ტიმოფევი, მ. ჰუბუაძე და კვეზერელი კოპაძე. კრებამ დაამტკიცა ანგარიში და ამა წლის ხარჯთ-აღირებულება 11 1/2 საათზე დასრულდა საქმეების გან-ხილვა და დასასრულ მოხდა არჩე-ვები. დირექტორად ხელახლა ერთ-მხად არჩეულ იქნა გ. რ. ყუთანი. თავმჯდომარეს თანამდებობაზე კენ-ჭი იყარა რამდენიმე კაცმა, მაგ-რამ, თავ. დიმიტრი ჩოლოყაშვილს გარდა, ყველამ უარი სთქვა. თავ-მჯდომარედ არჩეულ იქნა თავ. ჩო-ლოყაშვილი (114 ხმა) 28 ხმის წი-ნაღმდეგ). საბჭოს წევრებად არჩიეს გ. მ. ლასხიშვილი, თავ. ჰუბუაძე და პ. ა. გოთუა.

სტუდენტების დრამატული არტელი. პეტერბურს სტუდენ-ტებს შეუდგენიათ დრამატული არ-ტელი. არტელს აზრად აქვს წარ-მოადგინოს მართა სტუდენტების სასარგებლოდ. რამდენსამე წარმო-ადგენას არტელი პეტერბურსში გა-მართავს, შემდეგ პროვინციის სხვა და სხვა ქალაქს მოივლის. აჯუღის მეთაურობს და ხელმძღვ. ნელობს სტუდენტნი დ. დ. მიქელაძე.

წერილი კირონის შესახებ. როგორც ვეწრდით, ბელგიის „კაცთა უფლების ლიგის“ თავმჯდომარე რუსეთის სახელმწიფო სათათბიროს თავმჯდომარეს ბოიკოვი გაუგზავ-ნა წერილი, ეპისკოპოს კირონის შესახებ. „ნაშო გაზეთა“-ში მოყუ-ნილია ამ წერილის შინაარსი. აი, რას სწერს ლიგის თავმჯდომარე ბო-იკოვი: „ბ-ნო თავმჯდომარე! ბრიუსელის უნივერსიტეტის ქარ-ველი სტუდენტებმა მთხოვეს, თქვენ წინაშე გიუამდგომლო ეპის-კოპოს კირონისთვის და გახორციე-ლეთ, როგორც რუსეთის მოქა-ლაქეთა ბუნებრივ დამცველს, კე-თილ ინტეგრო, დაეხმარათ და ყუ-რადღება მიაქციეთ ამ პატივცემულ მოაუტის მდგომარეობას, რომელიც გაუსამართლებლად და უშიშროდ განდევნეს. ეპისკოპოს კირონი კო-ნოში უნდა დაენიშნათ. ამ ადგი-ლის მიცემა კირონისთვის ძალა-სამძიმო იყო, რადგან დამცრებას ნიშნავდა. მან არჩია თანამდებობა-ზე უარი თქვა და სინოდის სთხოვა, ნება მიეცათ თავისი დანარჩენი დღე-ები სამხრეთ რუსეთის ერთ მონას-ტერში დაელოა, როგორც უბრალო

ბერს. სინოდმა არ შეიწყნარა ეს და გაგზავნა კურიის მონასტერში, ხარკოვის გუბერნიის. აქ მან 25 აპრილიდან 25 დეკემბრამდის დაჰყო; შემდეგ მოსკოვში წაიყვანეს, სადა იგი ავ დიუკი გაიდა. მიუხედავად ამისა, მისცა ნება არ მისცეს სამ-ხრეთ რუსეთში წასულიყო მონას-ტერად. 10 იანვარს ღამე მოსკოვის გოლიციის საავამიყოფადან კი-რონი აღმინისტრაციის წესით გაგზავნეს ერთ მონასტერში, რომ-ლის სახელი და ადგილი იმის მე-გობრებისთვის გაუგებარა დარჩა. ქართველი სტუდენტები იმდენ თქვენ გაგზავნა აშკარებენ. იმედი აქვთ, თქვენ მოახერხებთ, რომ უზედურ ეპისკოპოსის საქმეს განიხილვენ, ყურადღებას მიაქცევენ მის ხარისხს და მოხუცობას და უკადურეს შემ-თხვევაში მას გაუსამართლებლად არ დასჯიან. ყველაფერი ეს მე ელე-მენტალურ საქმედ მიმაჩნია და ამი-ტომ გუამდგომლობ რუსეთის დე-პუტატთა პალატას თავმჯდომარის წინაშე, რომ ამ საქმეს ყურადღება მიექცეს. კეთილი ინებეთ და საიმპე-რატორო მთავრობას აცნობეთ ყო-ველივე ეს, რომ ქართველი ეპის-კოპოსი უზრუნველყოთ მართლ-მთაყულების ელემენტალურ გარან-ტიით. ბრიუსელი, 10 მარტი, 1909 წელი. ყორე ლორანი“.

მეფუტკრეთა კრება. დღეს, საღამოს 7 საათისათვის, კავკ. სა-სოფლო-სამეურნეო საზოგადოება-ში დანიშნულია მეფუტკრეთა კრე-ბა. ეს კრება დანიშნული იყო 19 მარტისთვის, მაგრამ მაშინ არ შეს-დგა. კრებამ უნდა ირჩიოს თანამ-დებობის კანდი და მოსმინოს კ. ა. გობრ.ჩევის მოხსენება.

სააღმგობო წერილები. ტფ. ფოსტა-ტელეგრაფის კანტორის უფ-როსი გვთხოვს გამოაცხადოთ, რომ წელსაც წინა წლებსავით შეიძლება 23 მარტიდან მისალოც დეპეშების გაგზავნა ადგილობრივის. ეს ღმე-მები ადგილობრივ დარიდება 29 მარტს, დღის 8 საათზე. ასეთ დე-პეშებზე უნდა დაიწეროს „მისალო-ცა“ ან „სააღმგობო“. ამ მეტ სიტ-ყვაში გაგზავნეს ფული არ გამო-ერთმევა.

ახალი რკინის გზები. გზათა მინისტრს რუსლოკს სათანადო და-წესებულებისთვის მოხსენება წარ-დგინა ფული ს გადადების შესახებ ეს ფული საჭიროა კავკასიონის უ-ლტებილზე და ბორჯომ-ალექ-სანდროპოლი განზრახულ რკინის გზების გამოსაკვლეველ პირველ გზის გამოსაკვლეველ მინისტრი თხოუ-ლობს 25,000 მანეთს, მეორის — 16,000 მანეთს.

შემოწერილობა. დ. ზ. სა-რაჯიშვილმა შესწირა საისტორიო და საეთნოგრაფიო საზოგადოებას 200 მან.

კახეთის რკინის გზა. 10 მარტს პეტერბურსში, გზათა სამი-ნისტროში, სხვათა შორის თუნდა განხილიათ ტფ. გუბერნიის თავად-ანაფრთა შუამდგომლობა კახეთის რკინის გზის შესახებ. მაგრამ განსა-კუთრებულს საბჭოს სხდომა არ შეს-დგა და საქმე 7 აპრილისთვის გადად-რა. თავად-ანაფრთა წარმომადგენელი უკვე დაბრუნდნენ. ხელახლა პე-ტერბურსში წავლენ აპრილის პირველ რიცხვებზე.

თავად-ანაფრთა კრება. დღესთვის ტფ. დეპუტატთა საკრე-ბულოში დანიშნულია თავად-ანაფრ-თა საგანგებო კრების გაგრძელება. კრება განიხილავს საკითხის სამეურ-ნეო თანხის მოხმარების შესახებ.

გერმანელი ინჟინერები. „კასპი“-ს სიტყვით კავკასიაში მო-დიან თურმე გერმანელი ინჟინერე-ბი და გეოლოგები. ამთა აზრად აქვთ გამოიკვლიონ კავკასიის ბუნებრივი სიმდიდრეები და სიმდიდრეთა ექ-სპლოატაციის საშუალებანი.

კრების გათავება. 22 მარტს დასრულდა რუსეთის წყლის მილისა, სანტარისა და სატენიო საქმეთა მსჯელობა კრება. კრებამ უკანასკნელ მსჯელობაზე განიხილა ა. ი. ხატისო-ვის მოხსენება კავკასიის ქალაქებში

წყლის გაყვანის საქმის გაუმჯობე-ლობის შესახებ. კრებამ მიიღო რე-ზოლუცია, რომელშიც ის აზრი გამოხატა, რომ ქალაქებსა თუ სოფლებში წყლის გაყვანის საქმე კარგად მოეწყობა მაშინ, როდესაც შემოღებული იქნება ერობა, გა-ფრთხილება ქალაქის საარჩევნო უფლებებზე, შემოღებული იქნება ქალაქებში თვითმმართველობანი და დაარსდება ტფლისში უმაღლესი სასწავლებელი. რეზოლუციის და-მსწერნი ტამისცემით მიეგებნენ.

ახალი სადგური. ამ დღეებ-ში სენაკის მახრის სოფელ საქალა-ოს წარმომადგენელი ტფლისში ჩამოვიდნენ და შუამდგომლობა და-ძრეს, რომ ამაზასა და სამტრედიას შუა, მე-57 ვერსტზე, აშენდეს სად-გური. თუ მთავრობამ ეს შუამდგო-მლობა შეიწყნარა სოფლის საზოგა-დრება დაუთმობს სადგურს ადგილს და მისცეს 3000 მანეთს სადგუ-რის ასაშენებლად.

ზოფიგამ 23 მარტს დასაძამ-რას ამას წინად სკანენად-გუგინატო-როდან გადასახლება და თავის ნე-ბით დაბრუნებულა სილფანს გაგებ-რა. დასაძამრებულა მასხის გეგამა იქმნა მიგეშულა. ამავე დღეს ანდრე-ევისა და კლასიკის ქუჩების განხრე-ვის დროს დასაძამრეს 4 კაცი. მათ ვინაობას გამოეგვეს შეუგნენ.

22 მარტს, 5 ნუაღდევის 2 საათ-ზე, სათვე მოდანზე, ელემტრონის ვაგონი (№ 17) დაეტყა გორის მოქალა-ქის სიკო კავთაშვილს და ძლიერ და-შავა. გრძობა დაკარგული მიხეილას სა-ავადმყოფოში გაგზავნენ.

ქართული საქმი რამდენი სიმბატური საქმე და-ვიწყია და ვერც ერთი ვერ და-გვევიკრინებია წესიერად. ჩვენს ხალხს გული წაუხდა და ალა-ყაფრისა ალაჩა სჯერა. თუ გავრ-ძელდა ასეთი შეხედულობა, მალე სრულებით ჯვარი უნდა დაუსვათ ჩვენ ეროვნულ საქმესაც და ჩვენს კერძო საქმეებსაც. თუ იქედს დაე-კარგავთ, მაშინ ვეღარაფერი ვეღარ გვიხსნის.

ამ სტრიქონების დამწერს მომიხ-და სოფლებში სიარული და ერთ ამხანაგობის დაარსების შესახებ სოფ-ლის ყრილობებთან საუბარი. ყვე-ლანი მეთანხმებოდნენ, რომ დაბე-ჩავებულნი ვართ, ჩვენი ხსნა მარ-ტო ჩვენს ხელშია, მარტო შეერთე-ბულის ძალით შეგვიძლიან რისამე გავკეთებთ, მაგრამ ამასთან მოჰყავ-დათ სამწუხარო მაგალითები ჩვენი წარსულის ცხოვრებიდან, რომლე-ბიდანაც ნათლად სჩანდა, რომ ყო-ველივე ჩვენში დაწყობილი საზოგა-დოებრივი საქმე მალე ჩაიფუშა და ყვე-ლის გული გაუტება. ყველა ეს მართა-ლია, მაგრამ თუ „რძის შემინებუ-ლი დღს დაუწყებთ ბერავს“, თუ სასოწარკვეთილვას მიეცემით და არც ერთს საქმეს ხელს აღარ მოე-კიდებთ, მაშინ ყველაფერი გათავე-ბულად უნდა ჩაითვალოს...

მაგრამ ნურც ესე გავიტყვებთ გულს, ნურც ესე დავკარგავთ იმედს. პირველი ცდა სწორად უნაყოფო გამოდგება ხოლმე, თუ ვისარგებ-ლებთ პირველის შეცდომით მეო-რედ, მესამედ ჩვენი ცდა კეთილად დაგვირგვინდეს და კარგს ნაყოფ-საც გამოიღება. ექონიით სამო-ქალაქო გაბედულობა და ყოველს საქმეს, ყოველს ჩვენს მოქმედე-ბას თავისი სახელი უწოდით.

ყოველი ნაკულუვენანბა თავის დროზე გამოვამქლანოთ, ნურა-ვის და ნურაფერს ნუ მოვერიდებთ მართლის თქვაში. შევადგინოთ პატარა წრეები და ვაკისროთ ჩვენი ძველი საქმეების შესწავლა და მათი გამოსწორება, დავაარსოთ ახალი ამ-ხანაგობანი, მეტი სიმბეცვ და მეტი გულწრფელობა საქმეს უშველის თუ, რასაკვირველია, საქმის ცოდნა-საც არ დაგვიწყებთ.

ჯერ ვიარე სხვა საზოგადოებებზე ვიტყვი რასმეს, მინდა ჩვენი მკო-ნხველს გავაცნო ერთი ახალი სა-ზოგადოება—ეს საზოგადოება გან-ლავეთ „იოლბუზი“. წესდება ამ სა-

ზოგადოებისა (ზოგიერთ საზოგადოე-ბებში შესწორების მოქმედებას) კარ-გად აზრს შედგენილი. ამხანაგობა მომტყუნიდა და შესწავლა და სურ-ჯობობით რესტორანების გახსნას შესდგომია. ჰქონიათ რესტორან-ბუფეტის აღსტავაში, ესლო ხსნიან ფუნქიულერზე, აუღიით ბუფეტის სა-ხანოთა თეატრში ხსნიან ამ დღებში რესტორანს გოლოგინის პროსპექტ-ზე „ბოიარსკი ნომრებს“ ქვე-მოთავენი და აღმსრულებელი ყვე-ლანი დიდის მეცადინეობით ეკლენ-ბიან საქმეს. ერთის სიტყვით, ჯერ ჯერობით საქმე კარგად მიდის და ვნახავთ შემდეგში რა იქნება.

კოპერატორი.

ქვანაბ ნინო შვილის ძეგლის აგების გამო.

ძეგლის აშენება კომიტეტმა ხარბი-ნიდან ბ-ნ ლევან ქილიძისაგან მიიღო ადგილობრივ ქართველთა შორის მეტრეპოლი ძეგლისთვის 23 მანეთი.

სია შემომწირველთა: თითო მანეთი: გრძობა შ. ლორთქიფა-ნიძე, ირაკლი ა. აბნაშავა, ალექსანდრე ი. კახევიძე, დიმიტრი აფუგვილი ი. შანიძე, ლავრენტი აბაშიძე, ნიკო ურუშაძე, ლევან ჭილაძე, ვიქტორ მგელაძე, ვანო დანელია, ვანო ხურგულიძე; ათათი-შაძე: მელიქიძე მატაგია, ვიროლე კე-ლია, ვიროლე ვიროლე, მიხა ნაზარდვი, გერასიმე ვიროლე, რაფელ კორძაია, ილიკა ვიროლე, მიხა ხაუტაძე, ალი-სტერ ხაბიძე, ზაქარია პარაკლავა, მი-ხეილ ვიროლე, ნიკო კორძაძე, საზნო ქილიძეთა, გიორგი ვიროლე, საზნო მელქონიძე, გერასიმე ხელაია, ნესტორ ხი-ლაძე, პორფირე ვიროლე, ვლადიმერ ნილყავა, მელიქიძე ნიკოლოზი, სტე-ფანე წულაძე, ილია აბაშაძე, ალექ-სანდრე ჯინჯელაძე; ერთი აბაზი—მელი-ქონ ზაქარია, სულ 23 მ. 70 კ.

დღემდ შემოსული იყო 268 მ. 20 კაბ. ამითი შესდგა 291 მ. 90 კ.

შაბათს, 21 მარტს, მოხდა ძეგლის აშენება კომიტეტის კრება. კრებას მო-ხსენდა ხმად გაგონილი ცნობა, ვითომ ოზურგეთის თვით-მართვე-ლობას გადაეწყვიტოს დადგმა ეგნატ-ტი ნინოშვილის ძეგლისა ოზურგეთ-ში. თუ ეს კრების მიერ მოწოდე-ბული ხმა გამართლდა, კომიტეტი ჰეიქრობს, რომ იგი უნდა შეუტე-რდეს ოზურგეთის თვითმმართველო-ბას და მასთან ერთად იმოქმედოს ძეგლის დადგმის საქმეში. კრებამ დაადგინა: 1. მისწეროს ოზურგე-თის თვითმმართველობას ეს ამბავი და სთხოვოს აღძრს შუამდგომლობა შესახებ ნინოშვილის ნეშტის გა-დატანისა ოზურგეთში; 2. ეხლავე დაიბეჭდოს ორი მოთხრობა ეგნატე ნინოშვილისა ცალკე-ცალკე—„პა-ლისტრონის ტბა“ და „გოგია უი-შვილი“—ავტორის სურათით, ბუ-ფეთის ათსი; 3. რაც შეიძლება შე-გარან საქართველოში გაიმართოს პა-ნაშვილები ამა წლის 15 მაისს გან-სვენებულის გარდაცვალების თხუთ-მეტი წლის თავზე. ამავე დღისათვის წაითხულ იქმნას რეფერატები და ლექციები ნინოშვილის შესახებ; 4. შეიძინოს ხუთი მანეთის თხუთსე-ბანი ნინოშვილისა სხვა და სხვა სა-ქირობისათვის.

როგორც ჩვენ გვატყობინებენ, 16 მარტს მომხდარა ოზურგეთის თვითმმართველობის მორიგი სხდო-მა. სხვა საყურადღებო საგნებს შო-რის გარჩა საკითხი ეგნატე ნინო-შვილის ძეგლის შესახებ. ხმოსენმა ერთხმად სასურველად და სასარგებ-ლოდ სცნეს ძეგლი აგებულ იქმნას ახალ სოფ. ჩოჩიათში, საცა განსე-ვებული ასაფლავია და რომელიც მეტრეპოლი ყრუ ადგილია, არამედ ოზურგეთში, თვალსაჩინო ადგილს.

სკარსთის აშენება

სათარ-ხანს ახალი გამარჯვება. თავიონის რეჯუქენი. დღემდით შეატყობინა რეჯუქენის რეჯუქენს, რომ სათარ-ხანმა ხელახლად დაამარ-ტინულ-დოვლის ჯარიო.

ვინულ-დოვლემ თავის დამარცხე-ბულ ჯარის გაფანტული რაზმები შეგროვა, სუჯი-ნინამის შვილის ცხენოსნები მოიშველია და მოუხე-ლოვდა ზაბაზინს, უნდოდა მის-თვის ზაბაზინი დაეშინა, მაგ-რამ სათარ-ხანმა არ დააცალა ე-

ნულ-დოვლეს და თითონ მიტა-
ნა მის ჯარზე იერიში. მთავრობის
ჯარის ვერ გაუძლო სათარ-ხანის
ჯარის მედარ იერიშს და გაიქცა.
რევოლუციონერებმა 30 ვერსის
მანძილზე სდიეს მტერს და არ მო-
ეგნენ, სანამ აქეთ-იქით არ დაქ-
საქსეს შავის ჯარი.

თალიშელ რევოლუციონერების მოქმედება.

თალიშელ რევოლუციონერების უმთავრესი მეთაური სეიდ-აშურაფი დიდის რაზმით რუმთში წავიდა იქა-
ურ გუბერნატორის სეხტარის სა-
შველად. თალიშელების რაზმი შვე-
ნიკიდანაა შეიარაღებული და დიდი-
ძალი ბატონია აქვს დაზარალებულ-
თალიშელების მკორე რაზმი ემ-
ზადება ასტარაში გასასვლელად იქა-
ურ რევოლუციონერების საშველად.

პანოვი.

პანოვმა დაიპყრო მთელი მაზანდე-
რანის პროვინცია და ზოგიერთი ქა-
ლაქი. მან ყველგან რევოლუციო-
ნერთა რაზმები ჩააყენა. თითონ პა-
ნოვი ასტარაში დასახლდა, იქაურ
გუბერნატორის სასახლეში. იგი
თერანისკენ გასალაშქრებლად ემზა-
დება.

პანოვი, როგორც „რუს. სლო-
ვო“-ს კორესპონდენტი იუწყებოდა
ამას წინადა, ყოფილა სომეხი. ბოლ-
გარიის ქვეშევრდომი; მისი ნაძლი-
ვი გვარი ყოფილა პანანანი.

სამხედრო მინისტრის თავდადებაცალი.

სომხურ ენა. ატყობინებენ თეი-
რანიდან: „ამ დღეებში სპარსეთის
სამხედრო მინისტრი ემირ-ბაგადურ-
ჯენგი ჯამაღის ურიგებდა მაზანდა-
ნელ ცხენოსნებს, ხოლო ზოგიერთს
ცხენოსანს მიიქცა არ მისცა, ამით
პროტესტი გამოაცხადებდა. ემირ-ბა-
გადურმა ბძნა, დაატუსაღო და
გალობო ცხენოსნების უფროსი,
მაგრამ ბძნების თქმა გაათავა თუ
არა ყველა ცხენოსანი ერთაშად
ცუცა მას თოფებით, კეტებით და მო-
კვლა დაუბრა. მინისტრმა ძლივს
მოსაწრო შავის სამხარელოში და-
ბალოვა.

შავის პირობა.

შავს კიდევ გამოუცხადებია, რომ
კონსტანტუპოლის მხოლოდ იმ პირო-
ბით დაეწესებ, თუ ინგლისი და
რუსეთი უზრუნველყოფენ ჩემის
ტახტის და ჩემის სახლობისა და ქო-
ნების ხელშეწყობას.

რუსეთი და სპარსეთი.

„რუს. სლოვო“-ს ატყობინებენ
პეტერბურგიდან: რუსეთის დიპლო-
მატა წრეებს მეტად აფიქრებს სპარ-
სეთის ამბები. ამბობენ, რომ ამ
მოკლე ხანში კიდევ გააძლიერებენ
რუსეთის კონსულტების დამკველ
რაზმებს ჩრდილოეთ სპარსეთში.
ამბობენ აგრეთვე, რომ ლიხთავის
მდგომარეობა შავსთან შეიკაო.

ოსმალეთი

ოსმალეთ-ბოლგარიის მოლაპარაკება.
რუსულ გაზეთებს ატყობინებენ
სტამბოლიდან: მოლაპარაკება ოსმა-
ლეთსა და ბოლგარიის შორის მალე
დამთავრდება. ამ დღეებში ხელს
მააწერენ საბოლოო შეთანხმებას.
კრიტისის საქმე.
ოსმალეთის გარეშე საქმეთა მი-
ნისტრმა რიფაატ-ფაშამ გადაჭრით
განაცხადა ოსმალეთი ნების არ მი-
ცემს, რომ საერთაშორისო კონ-
ფერენციამ კუნძულ კრიტისის საქ-
მე განიხილოს.

სომეხი გუბერნატორი.

ოსმალეთის მთავრობამ გადაწყვი-
ტა—ვანის ვილაეთის გუბერნატორად
სომეხი დანიშნოს.

თავისუფალ მოაზრება გაზეთი.
თავისუფალ მოაზრება პარტიამ,
ანუ სხვა-დენის დიკენტრალიზა-
ციის პარტიამ, დაარსა საუკუთარი
გაზეთი, სახელად „ოსმალ“-ი.

პირველ დამატებითი არჩევანი.

მთელ სტამბოლში უნდა აირჩიონ
ახალი დეპუტატი განსვენებულ რუ-
სტიკის მინისტრის რევიზიის ნა-
ცვლად, რომელიც სტამბოლის წარ-
მომადგენლად იყო არჩეული პარ-
ლამენტში. ეს იქნება პირველი და-
მატებითი არჩევანი სტამბოლში. ამ
არჩევანს ის მნიშვნელობა ექნება,
რომ იგი გამოაჩენს, მართლა დე-
ცა ახალგაზდა ოსმალი კომიტეტის
გაგონა, როგორც მისი მოწინააღ-
მდეგენი ირწმუნებიან, თუ კომიტე-
ტი წინანდებურად ძლიერია. რო-
გორც ეტყობა, თითონ კომიტეტის
არ არის დარწმუნებული თავის კან-
დიდატის გამარჯვებაში და ამიტომ
იგი თხოვლობს, რომ ახალი დეპუ-
ტატი აირჩიონ იმვე ამომრჩეველ-
მა, რომლებმაც წარსულ წლის შე-
მოღობაზე აირჩიეს პარლამენტის
წევრები. კომიტეტის მოწინააღ-
მდეგენი-კი ამტკიცებენ, რომ ამომ-
რჩევლები ხელახლად უნდა იქმნენ
არჩეულნი. პეტიკორებმა, რომ და-
ვას,—შარშანდელ ამომრჩევლების
რწმუნებას დღესაც აქვს ძალა, თუ
არა,—სენატს გადასცემენ გადასაწყ-
ვეტად.

გვარდიის აჯანყება.

დღეებშიდან უკვე ვიცით, რომ
სტამბოლში აჯანყდა გვარდიის ერთ-
ნი ბატალიონი. ამ საქმის თაობაზე
შემდეგს ატყობინებენ „რ. სლ.“-ს:
„ილიზ-კოსკის (იუსტინის სასახ-
ლე) კაზარმებში არაბეთის ზუაფე-
ბის ბატალიონმა განაცხადა: სხვა
ვილაეთებიდან მოყვანილ ახალ ჯა-
რისკაცებს არ მივიღებ ჩვენს ბა-
ტალიონში. აფიცრების დადგენა
და თხოვნა ამაო იყო. 17 მარტს
დილით ეს ბატალიონი არ გვიღა
კაზარმებიდან, როცა დაუძახეს. მე-
რე შეიარაღებული გამოქრევიდა და
წინააღმდეგობის გასაწყველად დამეზა-
და. გვარდიის უფროსმა, დივიზიის
უფროსმა და სხვა უფროსებმა მე-
ჯითად ურჩიეს დამორჩილება, მა-
გრამ მათმა რჩევამაც ამაო ჩაიარა.
აჯანყებული ბატალიონი უფრო
აღელდა და გაეკრპა, როდესაც
მას მიემხრნენ ალბანელი ზუაფები.
ცოტა ხნის შემდეგ რამდენიმე პო-
ლიკ მნივდა და წყრე შემოავლო
კაზარმას. თუმცა ზუაფებმა შეიარაღ-
ულს აფიცრების რჩევა და მორჩი-
ლების ნიშნად იყვირეს: „გაუმარ-
ჯოს სულთანსო“,—სამხედრო მი-
ნისტრმა შინც გაიყვანა ისინი ილი-
ზ-კოსკის კაზარმებიდან და მათ
მაგივრად იქ მსროლელი ჯარისკა-
ციები დაინაო.

გალკანეთი

გერმანიის ახალი მოთხოვნა.
„ნოვ. ვრემია“-ს კორესპონდენ-
ტი იუწყება ლონდონიდან: აქ ხმა
დადის, გერმანიამ მოსთხოვა რუსეთს,
რომ იგი ინგლისსა და საფრან-
გეთს მოშორდეს და გერმანიის დაუა-
ხლოვდეს. გერმანიის ოფიციალური
გაზეთები გავრით ამბობენ, რომ
რუსეთმა გერმანიის ძალდატანებით
უკვე მოლაპარაკება გააბრთა ავსტ-
რიასთან. ბარონ გერტალს იმდენ
აქვს, რომ გერმანიის ძალდატანებით
რუსეთი სერბიას ავსტრია-უნგრეთის
გავლენის სფეროში მყოფად აღიარე-
ბსო.

ავსტრია კიდევ ემზადება საომრად.

ავსტრიის ჯარი დღესაც გაზარ-
ძობს საომრად მზადებას. დიპლომა-
ტა წრეები პეტიკორებენ, რომ ავს-
ტრია რუსეთისთვის ამზადებს ჯარ-
საო; ამით იგი გერმანიის ახალ მო-
თხოვნებს უჭერს მხარს და თითონ
გერმანიის სათავისუფლოებს საომარს
მზადების ხარჯისგანაო.

რა გუზნაზეა სერბია.

19 მარტს სერბიის საერო კრებამ
საიდუმლო სხდომა მოახდინა. სხდო-
მა მეტად შფოთიანი იყო. დეპუტა-
ტებმა გაბრაზებით უსაყვედურეს
მინისტრებს. თქვენ აშვილებდით
საზღს და ირწმუნებოდით, რომ დი-

დი სახელმწიფოები არ უღალატებენ
სერბიასაო, თქვენ იმით იმედით იყა-
ვით, ნამდვილად-კი დიდმა სახელ-
მწიფოებმა ხელი დაიბანეს სრიაზე
და ჩვენს საქმე სამუდამოდ დალუ-
პესო.

ხალხი უფრო და უფრო ღელდ-
და და ძლიერ ემდურის მთავრობას.
სერბიული პრესა თხოვლობს, რომ
იმ დეპუტატებმა, რომლებმაც არ
შეასრულეს თვითნი წმიდა მოვალე-
ობა, უნდა განაცხადონ დეპუტა-
ტის თანამდებობაზე.

„ნაშა გაზეთა“-ს კორესპონდენ-
ტი ამფიტეატროვი იუწყება ბელ-
გრადიდან: „ხალხი დინჯადა, მა-
გრამ ძლიერ აღშფოთებულია რუსე-
თის პოლიტიკის წინააღმდეგ. იზ-
ვოლსკი და სერბიევი (რუსეთის
ელჩია სერბიაში) დღის ხნით დაამ-
ხეს რუსეთის გავლენა სერბიაში.“

სერბიის ჯარში, მორავიის დივი-
ზიონი აღმოაჩინეს სამხედრო შეთქ-
მულობა. ნიშა, კრავაევსკა და
კრუშედლოში მრავალი აფიცრი
დატუსადეს. შეთქმული აფიცრები
მოითხოვეს, რომ მეფე პეტერ ტახ-
ტიდან გადადგეს და მის მაგივრად
ბატონიშვილი ალექსანდრე გამოც-
ხადდეს მეფედ. ვარშის ცხენოსან
პოლკის ყველა აფიცრი პოლკის
უფროსითურთ სამსახურიდან გა-
დადგა.

სერბიის საერო კრების დეპუტა-
ტთა ჯგუფმა პეტრია შეიტანა,
რომ სატახტო ქალაქი ბელგრადი-
დან ნიშაში გადავიტანათო.
ასეთმა განზრახვამ ძლიერ გააბ-
რაზა ავსტრიული პრესა გაზეთები
აცხადებენ, რომ ბოლგარია წინა-
აღმდეგობას გაუწყვეს ამ განზრახვის
განხორციელებას, რადგან ქ. ნიში
ბოლგარიის საზღვარის ახლო მდებარე-
ობისაო.

სერბიის საერო კრების თავმჯდო-
მარეს მრავალი თანაგრძობის დე-
პუტე მოსდის რუსეთიდან.

ერთ სერბიულ დიპლომატს სტამ-
ბოლში უთქვამს „ნოვ ვრემია“-ს
კორესპონდენტისთვის: ეხლა სერ-
ბები იძულებულნი არიან ავსტრიის
დაუვეგობრდნენ და იქნება ამ სა-
ხელმწიფოსგან მეტი სარგებლობა
და ხეთი ნახონ, ვიდრე რუსეთისა-
გან, რომელიც ცალკე რეზობრივ
დახმარებას უწყვედა სერბიას; ამი-
ტომ ამას იქით სერბიის ძველი მე-
გობობა რუსეთთან მთლად მოის-
პობაო.

ჩერნოგორია არა სთანხმდება ანექსიას.

ჩერნოგორიის მთავრება არ დას-
თანხმდა ბოსნია-ჰერცეგოვინის ანე-
ქსიას; ამას იქით მთავარი ნიკოლო-
ზი თავის თავზე ჰკისრულობს სერბ-
თა საზოგადო ინტერესების მოსარჩი-
ლებობას.
სერბებს იმედი აქვთ, რომ ჩერ-
ნოგორიის უარი ინექსიაზე აჯანყე-
ბას გამოიწვევს და იქნება მალე
პარტიზანული ომი დაიწყოსო.

ავსტრია კონტრიბუციას თხოვლობდა.

ჩეხური გაზეთები ირწმუნებიან,
რომ ავსტრიის გარეშე საქმეთა მი-
ნისტრი ბარონი ერენტალი სერბო-
სიგან 20 მილიონ ფრანკს თხოუ-
ლობდა მობილიზაციის ხარჯის საზ-
ღაურად, მაგრამ ინგლისმა გადაჭ-
რით გამოაცხადა, რომ ეგ მოთხო-
ვნა ყოველ შემუშეარებელიაო, და
ბარონ ერენტალმაც ხელი აიღო
თავის განზრახვაზეო.

ხმა იზვოლსკის გადაგომანზე.

გერმანული გაზეთებიც იუწყები-
ან, რომ რუსეთის გარეშე საქმეთა
მინისტრი იზვოლსკი თანამდებობი-
დან გადადგება და მის ნაცვლად
დაინიშნება თავადი ენგალიჩევი,
რომელიც ამ ქამად რუსეთის სამხე-
დრო ავენტადა ბერლინიშიო.

გერმანიის უსტიმაცუბი.

უსტიმაციის უსტიმაცი ირწმუნე-
ბიან, გერმანიის უსტიმაციუბი, რომ
მელიც მან რუსეთს წარუდგინა,
სხვათა შორის ეწერა, რუსეთმა ისიც
უნდა დაეფასოს, რომ გერმანიამ და
ავსტრიამ არ ისარგებლეს რუსეთის
დიდის გაპირებით და უძღურებო-
თაო.

ერენტალი და ბიულოვი.

პარიზში ხმა გავრცელდა, რომ
ავსტრიის გარეშე საქმეთა მინისტრი

ბარონი ერენტალი და გერმანიის
საიდმერიო კანცლერი ბიულოვი მა-
ლე ერთად წავლენ პეტერბურგშიო.
ერენტალის წინადადება.

ერენტალის დიპლომატთა წრეებში ირ-
წმუნებიან, რომ ბარონ ერენტალმა
წინადადება მისცა რუსეთის გარეშე
საქმეთა მინისტრს იზვოლსკის: ბა-
ლკანეთში იმნაიხად განესაზღვროთ
გავლენის სფერები, რომ ბოლგარია
რუსეთის გავლენის სფეროში იყოს,
სერბია—ავსტრიისაშიო.

ავსტრია-სერბიის შეთანხმების პროექტი.

ავსტრიის დიპლომატია ამ ქამად
საქმაროდ ამზადებს პროექტს საგან-
გებო სიდიდულ შეთანხმებისას ავს-
ტრიასა და სერბიას შორის. ამ შე-
თანხმების უმთავრესი მუხლები შემე-
დგვი იქნება: სერბია მოკლავ: 1.
იმნაიხი სამხედრო პირობა შეკრას
ავსტრიასთან. როგორც იყო და-
დებული მილან ობრენოვიჩის დროს;
2. სერბია ამას იქით აღარ შეკრავს
არავითარ პირობას სხვა სახელმწი-
ფოებთან ავსტრიის დაუკითხავად.

ერენტალის ქება.

ავსტრიული გაზეთები ცამდე აქე-
ბენ ბარონ ერენტალის დიპლომა-
ტიურ ნიქსა და გამკრიახობას, რომ-
ის შემწეობით მან ავსტრიის სის-
ხლის დაღვრულად გაამარჯვებინა
და მისი გავლენა ევროპასა და ბალ-
კანეთში გააძლიერაო. გაზეთები ქე-
ბით ისენიებენ გერმანიის ბეჯით
დახმარებასაც.

ავსტრიისა და რუმინიის კავშირი

რუმინული გაზ. „დინოეტე“-
ი ირწმუნება, რომ ავსტრიისა და რუ-
მინიის შორის საიდუმლო სამხედრო
პირობაა დადებული, რომ ომის
დროს რუმინამ ავსტრიის მხარე
უნდა დაიჭიროსო. ესთივე ცნობა
იყო დაბეჭდილი მეორე რუმინულ
გაზ. „დინეტრულ“-შიაც.

პატივად უფლები

მხირალა მხირალს
იგლოვე, შპო, იგლოვე,
ღვთი მარადეან ცრემლები:
შენ ანთ გაგინდებინა
ჩვენში თაყვანისმცემლები!..
გიკითხვენ, მოგისხენებენ,
სუფრუხეც მოიგონები,
პარანსხე დაგასკუბებენ,
კრიტიკოს მოეწონები!..
ბიარიანს, ბარათაშვილსა
და რუსთველს გაავსებენ;
ბილიის გვირდ ვაგებინა,
მასთანვე დაგავსებენ!..
იგლოვე!—შენი მისია
ცრემლების საყაროშია:
შთაბეჭდილებას მოახდენ
ნერვებით აშლილ დროში-ა!..
გენა არ ვიცი, რომ ჩვენში
ბეგრი რამ სატირალია?—
მაგრამ ეგ შენი ცრემლით-მეზა
მომავლთანაც მწყრალია!..
აქ იწყებს, აქვე თავდება
უიმედობის მღერალი!
და მივირს, კლამს ვით იღებს
შენებრ კულ-მოკლე მწყრალი!..
ვინც ატყობს სნულთ მაჯასა,
ტანჯულთა გულის-ძეგრასა,
ის იქვე ამოკითხავს
მომავალ ბედის-წყრასა!..
ბეგრი მინახავს შეი დღე,
და ბეგრსაც კიდევ მოველი,
მაგრამ მშაშ ტბილი მუკობდი,
მით მივიწყდება ყოველი!..
ჩემს ნაღველს ეშუქოსნება
მუკობდი იმდღეცა,
მით გაძლიობავს კვლავცა
აწყყოს ხროკი კულაენი!
შენ მხოლოდ შენას გაუნუკრეტ
გულის ქმუნვარ ხაზებსა,
და ბოლავ გუგებრბა
რალე ბუნდოვან ფრაზებსა!..
ბოლავ მოგინას მკვერობად,
წყლულის მალა-არ—ცრემლები!..
სცდები! და შენთან ცდებიან
შენი თაყვანისმცემლები!..

მხირალა მხირალს

იგლოვე, შპო, იგლოვე,
ღვთი მარადეან ცრემლები:
შენ ანთ გაგინდებინა
ჩვენში თაყვანისმცემლები!..
გიკითხვენ, მოგისხენებენ,
სუფრუხეც მოიგონები,
პარანსხე დაგასკუბებენ,
კრიტიკოს მოეწონები!..
ბიარიანს, ბარათაშვილსა
და რუსთველს გაავსებენ;
ბილიის გვირდ ვაგებინა,
მასთანვე დაგავსებენ!..
იგლოვე!—შენი მისია
ცრემლების საყაროშია:
შთაბეჭდილებას მოახდენ
ნერვებით აშლილ დროში-ა!..
გენა არ ვიცი, რომ ჩვენში
ბეგრი რამ სატირალია?—
მაგრამ ეგ შენი ცრემლით-მეზა
მომავლთანაც მწყრალია!..
აქ იწყებს, აქვე თავდება
უიმედობის მღერალი!
და მივირს, კლამს ვით იღებს
შენებრ კულ-მოკლე მწყრალი!..
ვინც ატყობს სნულთ მაჯასა,
ტანჯულთა გულის-ძეგრასა,
ის იქვე ამოკითხავს
მომავალ ბედის-წყრასა!..
ბეგრი მინახავს შეი დღე,
და ბეგრსაც კიდევ მოველი,
მაგრამ მშაშ ტბილი მუკობდი,
მით მივიწყდება ყოველი!..
ჩემს ნაღველს ეშუქოსნება
მუკობდი იმდღეცა,
მით გაძლიობავს კვლავცა
აწყყოს ხროკი კულაენი!
შენ მხოლოდ შენას გაუნუკრეტ
გულის ქმუნვარ ხაზებსა,
და ბოლავ გუგებრბა
რალე ბუნდოვან ფრაზებსა!..
ბოლავ მოგინას მკვერობად,
წყლულის მალა-არ—ცრემლები!..
სცდები! და შენთან ცდებიან
შენი თაყვანისმცემლები!..

მხირალა მხირალს

იგლოვე, შპო, იგლოვე,
ღვთი მარადეან ცრემლები:
შენ ანთ გაგინდებინა
ჩვენში თაყვანისმცემლები!..
გიკითხვენ, მოგისხენებენ,
სუფრუხეც მოიგონები,
პარანსხე დაგასკუბებენ,
კრიტიკოს მოეწონები!..
ბიარიანს, ბარათაშვილსა
და რუსთველს გაავსებენ;
ბილიის გვირდ ვაგებინა,
მასთანვე დაგავსებენ!..
იგლოვე!—შენი მისია
ცრემლების საყაროშია:
შთაბეჭდილებას მოახდენ
ნერვებით აშლილ დროში-ა!..
გენა არ ვიცი, რომ ჩვენში
ბეგრი რამ სატირალია?—
მაგრამ ეგ შენი ცრემლით-მეზა
მომავლთანაც მწყრალია!..
აქ იწყებს, აქვე თავდება
უიმედობის მღერალი!
და მივირს, კლამს ვით იღებს
შენებრ კულ-მოკლე მწყრალი!..
ვინც ატყობს სნულთ მაჯასა,
ტანჯულთა გულის-ძეგრასა,
ის იქვე ამოკითხავს
მომავალ ბედის-წყრასა!..
ბეგრი მინახავს შეი დღე,
და ბეგრსაც კიდევ მოველი,
მაგრამ მშაშ ტბილი მუკობდი,
მით მივიწყდება ყოველი!..
ჩემს ნაღველს ეშუქოსნება
მუკობდი იმდღეცა,
მით გაძლიობავს კვლავცა
აწყყოს ხროკი კულაენი!
შენ მხოლოდ შენას გაუნუკრეტ
გულის ქმუნვარ ხაზებსა,
და ბოლავ გუგებრბა
რალე ბუნდოვან ფრაზებსა!..
ბოლავ მოგინას მკვერობად,
წყლულის მალა-არ—ცრემლები!..
სცდები! და შენთან ცდებიან
შენი თაყვანისმცემლები!..

მხირალა მხირალს

იგლოვე, შპო, იგლოვე,
ღვთი მარადეან ცრემლები:
შენ ანთ გაგინდებინა
ჩვენში თაყვანისმცემლები!..
გიკითხვენ, მოგისხენებენ,
სუფრუხეც მოიგონები,
პარანსხე დაგასკუბებენ,
კრიტიკოს მოეწონები!..
ბიარიანს, ბარათაშვილსა
და რუსთველს გაავსებენ;
ბილიის გვირდ ვაგებინა,
მასთანვე დაგავსებენ!..
იგლოვე!—შენი მისია
ცრემლების საყაროშია:
შთაბეჭდილებას მოახდენ
ნერვებით აშლილ დროში-ა!..
გენა არ ვიცი, რომ ჩვენში
ბეგრი რამ სატირალია?—
მაგრამ ეგ შენი ცრემლით-მეზა
მომავლთანაც მწყრალია!..
აქ იწყებს, აქვე თავდება
უიმედობის მღერალი!
და მივირს, კლამს ვით იღებს
შენებრ კულ-მოკლე მწყრალი!..
ვინც ატყობს სნულთ მაჯასა,
ტანჯულთა გულის-ძეგრასა,
ის იქვე ამოკითხავს
მომავალ ბედის-წყრასა!..
ბეგრი მინახავს შეი დღე,
და ბეგრსაც კიდევ მოველი,
მაგრამ მშაშ ტბილი მუკობდი,
მით მივიწყდება ყოველი!..
ჩემს ნაღველს ეშუქოსნება
მუკობდი იმდღეცა,
მით გაძლიობავს კვლავცა
აწყყოს ხროკი კულაენი!
შენ მხოლოდ შენას გაუნუკრეტ
გულის ქმუნვარ ხაზებსა,
და ბოლავ გუგებრბა
რალე ბუნდოვან ფრაზებსა!..
ბოლავ მოგინას მკვერობად,
წყლულის მალა-არ—ცრემლები!..
სცდები! და შენთან ცდებიან
შენი თაყვანისმცემლები!..

მხირალა მხირალს

იგლოვე, შპო, იგლოვე,
ღვთი მარადეან ცრემლები:
შენ ანთ გაგინდებინა
ჩვენში თაყვანისმცემლები!..
გიკითხვენ, მოგისხენებენ,
სუფრუხეც მოიგონები,
პარანსხე დაგასკუბებენ,
კრიტიკოს მოეწონები!..
ბიარიანს, ბარათაშვილსა
და რუსთველს გაავსებენ;
ბილიის გვირდ ვაგებინა,
მასთანვე დაგავსებენ!..
იგლოვე!—შენი მისია
ცრემლების საყაროშია:
შთაბეჭდილებას მოახდენ
ნერვებით აშლილ დროში-ა!..
გენა არ ვიცი, რომ ჩვენში
ბეგრი რამ სატირალია?—
მაგრამ ეგ შენი ცრემლით-მეზა
მომავლთანაც მწყრალია!..
აქ იწყებს, აქვე თავდება
უიმედობის მღერალი!
და მივირს, კლამს ვით იღებს
შენებრ კულ-მოკლე მწყრალი!..
ვინც ატყობს სნულთ მაჯასა,
ტანჯულთა გულის-ძეგრასა,
ის იქვე ამოკითხავს
მომავალ ბედის-წყრასა!..
ბეგრი მინახავს შეი დღე,
და ბეგრსაც კიდევ მოველი,
მაგრამ მშაშ ტბილი მუკობდი,
მით მივიწყდება ყოველი!..
ჩემს ნაღველს ეშუქოსნება
მუკობდი იმდღეცა,
მით გაძლიობავს კვლავცა
აწყყოს ხროკი კულაენი!
შენ მხოლოდ შენას გაუნუკრეტ
გულის ქმუნვარ ხაზებსა,
და ბოლავ გუგებრბა
რალე ბუნდოვან ფრაზებსა!..
ბოლავ მოგინას მკვერობად,
წყლულის მალა-არ—ცრემლები!..
სცდები! და შენთან ცდებიან
შენი თაყვანისმცემლები!..

მხირალა მხირალს

იგლოვე, შპო, იგლოვე,
ღვთი მარადეან ცრემლები:
შენ ანთ გაგინდებინა
ჩვენში თაყვანისმცემლები!..
გიკითხვენ, მოგისხენებენ,
სუფრუხეც მოიგონები,
პარანსხე დაგასკუბებენ,

სახლის ფასი. ამ დღემდე მკაცრად მართვის მიხედვით განხორციელებულია სახლის ფასის დასაბუთება. მართლაც, განხორციელებულია სახლის ფასის დასაბუთება. მართლაც, განხორციელებულია სახლის ფასის დასაბუთება.

სამართალში მივინა. მიწათ-მოქმედების მინისტრის ამხანაგად ნამყოფი ნიკიტის საქმის წინასწარი გამოცდებამ უკვე დაამტკიცებინა და მას ხისლის სახარტაში მისცემენ. ნიკიტის უმცირესი ფიციანობა ანაზღაურებს.

თავად-სახარტო პრეზ

ტფ. გუბერნიის თავად-სახარტოს კრება მოხდა 21 მარტს შარშლის თაგ. ნ. თუმანიშვილის თავმჯდომარეობით. ამ დღეს უხდა განხილვით საკითხი სეისის აღების შესახებ და ამიტომაც კრებას მრავალი ხალხი დაესწრო. კრებაში მისიონარს მოსწონებას საფარისსო კომისიის. მრავალრიცხოვანი უმცირესობის სესის აღების საკითხს. კამათმა ნაშუადგომის 2 საათამდე გასტანა.

საფარისსო კომისიამ კრებას დაუნტა სურათი თავად-სახარტოსი ფანანს. სურ მდგომარეობის. რატომც მოხსენებამ აღნიშნული, თაქტის დაკეთების გამო თავად-სახარტოსი დაეკითხა ვალი დაატდა. ამ საქმეზე დახარჯა სამეურნეო თანხა, 199,000 მანეთი, სათანადო თანხა და კაპიტალი დადრა ბანკებისა. რადგან ბანკებმა თავად-სახარტოსი და სარგებელს იხდის, საფარისსო კომისია თავის მხრესკეპში ურჩევდა კრებას, აიღოს დიდა სესის, 600,000 მანეთი, და ამ ფულით გაისტუმროს ვალები, ადადგანოს სამეურნეო თანხა და სხვა. კომისიის აზრით, თავად-სახარტოსი უფად წაბოთი შესტლებს 50,000 მანეთის გადადგას და 22 წლის განმავლობაში ვალს სულ გაისტუმრებს. სასაგარეოდა, სამეურნეო თანხის ადადგინით, შეტება შეეცემა თავად-სახარტოსის, შეტა მსხვილით შეეცემა უმცირესობის მხარეს და სეისის აღების საკითხს, თავად-სახარტოსის სადაც უმცირესობის კომისიის შეეცემა ფული წაბოთი შესტლებს 50,000 მანეთის გადადგას და 22 წლის განმავლობაში ვალს სულ გაისტუმრებს.

სადა იყვნენ 1902 წლის ნოემბრიდან 1903 წლამდე ივლისამდე, თაქტის ერთი წელი, როცა უმცირესობამ საწარმო ფულის ბაღლით ვეკისობის შემოტანა? სრული ერთი წელი დაელოდა, ვერტი და ვთხოვდი შემოტანათ ფული და მიქმედება დაეწყეთ, მაგრამ სადა იყო ყურადღება ზოგ არც იქნა. ფულით საწარმო ფული, ზოგს 50 მანეთის მტერი არ შემოუტანია და ზოგის ვეკისობის სრულიად გაბათილდა. ბევრი კიდევ მარწმუნებდნენ, თუ გახსნი კანტორას, მაშინვე შემოიტანენ ფულსაო. ერთმა წევრთაგანმა ისიც კი მოთხრა, საამ განზრახული თანხა, 25 ათასი მანეთი (ასი წევრი უნდა გვეყოლოს და არა ორმოცდა ათი), არ შემოვიდეს, საქმეს ხელი არ მოჰკიდო, თორემ დაიღუპები, კანტორის გახსნის შემდეგ სულ აღარაფერ შემოიტანს ფულს და ვერც ვერას გახდებოდა.

ზოგიერთ შემთხვევაში დაღი ეწერება და თავისთავზე დამყარებული შემოყვებით იმედები საზიარო ხდება. არასოდეს და არსად არ მახარებს ჩემს სიციცხლეში რამე საქმე დამეწყოს და შემდეგ დამუთავრებულად მიმეტოვებინოს: აქაც, რაკი ერთხელე უმრავლესობამ ვაიფო, რომ მე, რატორც ასე თუ ისე ცნობილმა კაცმა, ამხანაგობა შევადგინე, უნდა გამეფრო მოქმედება.

ბევრმა ჩვენი ცნობილმა საზოგადო მოღვაწემ იცის, რომ მე ამხანაგობის შედგენისთვის არ დავბრუნებულარ საქართველოში, მე მხოლოდ მინდოდა მენახა ჩემი ოცი წლით დამოუკიდებელი სამშობლო მხარე და გამეწია მანჯურისკენ, მაგრამ ქუთაისში ამ ჩემს სურვილს ფრთები შეეკვეცა, მირჩიეს სამშობლოში დარჩენა და ამხანაგობის შედგენა, პირველის შემდეგ იხე გამოიძვირეს საქმე, რომ ასე მეტყვნა, რასაც მიზრდებთან სინამდვილე მეტყი, რამდენიმე წლის შემდეგ, თუმცა დაერწმუნდი კიდევ, რომ არც ასში ერთი იყო მართალი, რასაც მიზრდებდნენ, მაგრამ გვიანდა იყო. ასე თუ ისე, მომავლის იმედმა და შეურყვევლმა რწმენამ, რომ საქმეს მივცე მოვაწყობ, რატორც უნდა იქნის მეტოქე, შემართობა და საქმე დაიწყო. და რაკი ერთხელე მოქმედება დაიწყო, შემდეგ მის მტოვებაზე სრულიად აღარ შემეძლო მეფიქრა, თანაც საქმე პირველ ხანებში ისე დატრიალდა, რომ თავის დანებება აღარ შემიძლებოდა: ბევრს ფორმასთან გვემონდა ასაღებ-მისაცემი, ვეროპის ორ დიდ ფორმასთან კანტორის შექმნა და შეკრული. ერთის სიტყვით, ყოველის მხრით შემოტევილი ვიყავით. ამისათვის მეც, საცა კი რამე შეიძლებოდა, ცდას არ ვაკლებდი და თითქმის ყველაგან ძალით თუ ნებით ლეღა გამეძინა, თუმცა ვიგეყავით ამ წერილს უფლებლად ორთავე მუხტომებზე სიტყვის გამოყვლებით.

საქმეს, თორემ ცოტა ხანი კადეგ დაგვიანდა იქნება! სჯარათა 600,000 მანეთის სესის აღება აქედან შეეფარებოდასაჯულ სამეურნეო თანხას (200,000 მანეთამდე) და ამ ფულს გადაიტანს საწარმოებად. მოგახსენებთ, რომ სათანად-სახარტოს ბანკის ბირჟულად 200,000 მანეთზე შეტა არა ქქინდასაწარმოებად, მაგრამ მოღვაწეთა მხრებით ბანკმა ბევრი საქმე გავაგეგმა და კადეგ ბევრს გააგეგმეს. თუ მხნედ შეეფარებოდა საქმეს, ადავლად შეეგებოდან თავიდან ავიშორებოთ დღევანდელი საშაში მდგომარეობაო.

დასსრულე, კენტი უყარეს წინადადებას სესის აღების შესახებ. 61 ხმის უმეტესობით 12 ხმის წინააღმდეგ კრებამ დაადგინა: დაავიაროს თავად-სახარტოსი ქარგასა და აიღოს სესის 600,000 მანეთი. ამ ფულით უნდა გაისტუმროს ვალები, ადადგინოს სამეურნეო თანხა და სხვა. თავად-სახარტოსი კრებას განაგრძობს დღეს საღამოთა სესის შესახებ ზოგიერთ საკითხის გამოსაწყვეტად.

წარული რედაქციის მივართ

(გახუთის მაგიერ 4-ნოთი. ზედაინიძეს, თავ. რ. ამირჯიშის, შ. ქ. ამბულაძის და ნ. ხალაბაძის. იმ. „კურალი“ № 26, 27, 28 და 29).

ჩვენს ქვეყანაში, ჩვენდა სამშობლოდ, უყურადღებოა, დაუდევრობა და ცალმხრივობა გამოვლენილი. ყველაფერი საქმე, კერძოა იგი თუ საზოგადო, თითოეული კაცის ამარა მტოვებული. არც არაფერ არაფერს ეკითხება და არც შედის იმის გარეგან-გამოძიებაში თუ რამდენობაში იგი ან მიზე საქმე, და, რაკ კიდევ უფრო სამშობლოა, არც საზოგადო მოვლენასა და მდგომარეობას აქცევს ყურადღებას. თუ ამ თითო-ორთა და ცალმხრე მტოვებული საქმე კეთილად და აბოლოვდა, ხომ კარგი, თუ არა და ის ყოველდ საბაგელოაო, დაიწყებენ ყვირილს. ტრასტრის ჰიოთეს, რატორც უმცირესობა კრებას და ავ კაცსაო. შეშინაფთაში უპასუხე, კაცი არ შეიძლება არც სრულიად კარგი იყოს და არც სრულიად ცუდიო. უნებლიე მახსენდება მაქსიმის სიტყვები უბრალოდამი—პირველი ქვა ამ ქალს იმან ესროლოს, ვინც თქვენში უცოდლებოა.

სადა იყვნენ 1902 წლის ნოემბრიდან 1903 წლამდე ივლისამდე, თაქტის ერთი წელი, როცა უმცირესობამ საწარმო ფულის ბაღლით ვეკისობის შემოტანა? სრული ერთი წელი დაელოდა, ვერტი და ვთხოვდი შემოტანათ ფული და მიქმედება დაეწყეთ, მაგრამ სადა იყო ყურადღება ზოგ არც იქნა. ფულით საწარმო ფული, ზოგს 50 მანეთის მტერი არ შემოუტანია და ზოგის ვეკისობის სრულიად გაბათილდა. ბევრი კიდევ მარწმუნებდნენ, თუ გახსნი კანტორას, მაშინვე შემოიტანენ ფულსაო. ერთმა წევრთაგანმა ისიც კი მოთხრა, საამ განზრახული თანხა, 25 ათასი მანეთი (ასი წევრი უნდა გვეყოლოს და არა ორმოცდა ათი), არ შემოვიდეს, საქმეს ხელი არ მოჰკიდო, თორემ დაიღუპები, კანტორის გახსნის შემდეგ სულ აღარაფერ შემოიტანს ფულს და ვერც ვერას გახდებოდა.

ზოგიერთ შემთხვევაში დაღი ეწერება და თავისთავზე დამყარებული შემოყვებით იმედები საზიარო ხდება. არასოდეს და არსად არ მახარებს ჩემს სიციცხლეში რამე საქმე დამეწყოს და შემდეგ დამუთავრებულად მიმეტოვებინოს: აქაც, რაკი ერთხელე უმრავლესობამ ვაიფო, რომ მე, რატორც ასე თუ ისე ცნობილმა კაცმა, ამხანაგობა შევადგინე, უნდა გამეფრო მოქმედება.

ბევრმა ჩვენი ცნობილმა საზოგადო მოღვაწემ იცის, რომ მე ამხანაგობის შედგენისთვის არ დავბრუნებულარ საქართველოში, მე მხოლოდ მინდოდა მენახა ჩემი ოცი წლით დამოუკიდებელი სამშობლო მხარე და გამეწია მანჯურისკენ, მაგრამ ქუთაისში ამ ჩემს სურვილს ფრთები შეეკვეცა, მირჩიეს სამშობლოში დარჩენა და ამხანაგობის შედგენა, პირველის შემდეგ იხე გამოიძვირეს საქმე, რომ ასე მეტყვნა, რასაც მიზრდებთან სინამდვილე მეტყი, რამდენიმე წლის შემდეგ, თუმცა დაერწმუნდი კიდევ, რომ არც ასში ერთი იყო მართალი, რასაც მიზრდებდნენ, მაგრამ გვიანდა იყო. ასე თუ ისე, მომავლის იმედმა და შეურყვევლმა რწმენამ, რომ საქმეს მივცე მოვაწყობ, რატორც უნდა იქნის მეტოქე, შემართობა და საქმე დაიწყო. და რაკი ერთხელე მოქმედება დაიწყო, შემდეგ მის მტოვებაზე სრულიად აღარ შემეძლო მეფიქრა, თანაც საქმე პირველ ხანებში ისე დატრიალდა, რომ თავის დანებება აღარ შემიძლებოდა: ბევრს ფორმასთან გვემონდა ასაღებ-მისაცემი, ვეროპის ორ დიდ ფორმასთან კანტორის შექმნა და შეკრული. ერთის სიტყვით, ყოველის მხრით შემოტევილი ვიყავით. ამისათვის მეც, საცა კი რამე შეიძლებოდა, ცდას არ ვაკლებდი და თითქმის ყველაგან ძალით თუ ნებით ლეღა გამეძინა, თუმცა ვიგეყავით ამ წერილს უფლებლად ორთავე მუხტომებზე სიტყვის გამოყვლებით.

სა თოქმის ყველაგან ჩემი ასე ნაშალად ვად ვაკ უბულო საქმეები ხარალოთ ბოლოვდებოდა, თითო-ორთა წერილბან საქმის გარდა, მაგრამ, რაკი ვხედავდი, რომ საერთოდ ხარალო მინც არ იყო და რაკი ერთსა და იმავე დროს ერთის საქმის ვთავაგებდის მეორე და მესამე უყვე მხად იყო, მეუ ხალხითა და იმელით მიველო და ამხარად ერთ საქმე მეორე გაქმონდა, მეორეს შეხამე და ასე მივექანებოდი მეუ.

მართლაც 1903 წლის მეორე ნახევრიდან 1904 წლის გასვლამდის—ეს პირველი საანგარიშო წელი გვარანად დასრულდა, ანგარიშები შევადგინეთ და, რაკი კრება არ შესდგა, დაუხანებეთ კიდევ ყველას, მაგრამ ახლა არც ის სჯერათ, რაკი კარგად იცინა, რომ დასამტკიცებელი საბუთები გვინდებოდა და აღარ შემიძლიან წარვადგინო. 1905 წელიც, ვინ არ იცის, რა ნაირი იყო ჩვენი. რაც მე ამ წელს განვიცადე, მისი აღწევა მეტად მიპაჩნა და არც შეეძება ამ წერილის მიხანს, რადგან ურწმუნო თამა, სანამ მან წყალზე თათ არ დაღო ვერაფერი ვერ დაჯერეს. მატამაც ჩვენამ ამხანაგობა რაკი დანახა, რაკ საქმე ისე არ წავიდა, რაკ არც მოხალღენლი იყო, თორე ნაშალად საბუთებდაც კი ევეო შეატანეს. „პალიატიკის“ ჩქობიდანის მთავრე მარეგულს თქათან გაუხანდებოა“ ამა ვინ განუხანდა ნეტავ ჩემი ჩემოდნის დაკარგვას პოლკასა?!

ამხარად 1905 წლის დასაწყისიდანვე 1906 წლის მეორე ნახევრამდის ჩვენი ამხანაგობის საქმე გამოქალაქი იყო, ის მხოლოდ სახელს ატარებდა გრანტის ქვის წარმოების მეზობით, რომელიც ძლიერ-ძლიერად ფარავდა თავის საკუთარს ხარჯებს. იმეუ სრულიად დაკარგული იყო და აღარაფერი ანგარიშები აღარ წარმოება და აღარც შემეძლო მისი თავის მყურა, რადგან ყველა-ქინდელი ანგარიშები დღევანდელი იყო.

1906 წლის მეორე ნახევრიდან, რაკი ჩვენი ქვეყნის მდგომარეობა ცოტათი შეიცვალა და ასე თუ ისე დადგა სისტემატურად მოქმედების დრო, მეუ ისე განვახალე საქმე, მოვაწვიე ბუბუგალტურა, გავანერ ტრალისში ხელახლა კანტორა და დაეწევე საქმის სისტემატურად წარმოება. აღწეუს რის, რაკ კ პირველ სექტემბერა 1906 წლისამ ამხანაგობას ქანჯა თუ საქმე ქქონდა, რამდენათაც ეს შესაძლებელი იყო, და წარუდგინე საზოგადო კრებას, რომელიც თოქმის ნაშალადვე შეეყარე. ანგარიში იყო გათვალისწინებული 1905 წლის დასაწყისამდის.

1907 წელში კ, თუმცა ჩვენი საქმეები დიდ კრიზისს განიცდოდა, მინც წარმოებლობის ხელი არ შემეშავა და პირდაპირ ჩემის საკუთარის ძალღონით მიმეყვდა იგი 1908 წლის დასაწყისამდის და ამ ხანში, ასე თუ ისე, ხან ბუნჯალტურის შემეძებით, ხან ისე ანგარიშები მინც წარმოებაში იყო.

1908 წლის დასაწყისიდან გრანტის საქმე შეჩერდა ტრალიის ქქის თეთრ-მართველობის დღა კრიზისში. კო, რაკ დღემდისაც შეჩერებულია მე ამას წინდაწინვე ვგრძნობდი და რომ ამხანაგობა მოქმედება სრულიად არ გამოქალაქი, მე უყვე მხად რამდენიმე ძალღონე, ეწერება აპრილის გახულს 1908 წლისა კიდევც მოვაწყე ლიმონათის ქარხნის საქმე. ლალიძის და ამხ. სახანაგო, მაგრამ საკმაო კაპიტალი არ იყო და სასურველად არც ეს საქმე წავიდა. გარედან კაპიტალის მოგება, ზოგიერთ ჩემგან დამოუკიდებელ მიზრხისა გამო შეფულებული შექქა. ამისათვის კიდევ საკუთარ გახდა ახლა საქმის მოქმედება და შექმნა და მეუ მოქმედებოდა მუხარანის ხილის საქმეს. რაკ ა ავლე ეს საქმე და რამდენიმე ძალღონე, ეწერება დეკაბრე ამისათვის, ამის მოქმედ და ამხანაგობა თეთრ ჩვენი ამხანაგობას წვერი დღეს ამ საქმეში ამხანაგი, გამო ქვლივით აკრის და თოქმია ყველა ის საქმე რაკ კი მე ამ ხუთი წლის განმავლობაში ვაკეთე, სწორედ ასეთნაირად ეკუთლებოდა რაკორც ამ ხილის საქმე ვაკეთა. რაკ ამ ხილის აღების ვეწყოლოდა, ბევრს შეეპრთე ჩვენს ამხანაგობას წვერებს და ვეუბნებოდი, თქვენ თითონ აწარმოებო, ოღონდ ამგვარ საქმეს ნუ დაკარგავთ მეტოქე, მაგრამ ყველაგან უარს მივიღე.

ამ ნაირად, როცა სეინდის ვეკითხები, მე არაფერი დანახული არა ვარ გრად იმისა, რომ ჩვენი ამხანაგობის საქმის სთავებში არ უნდა ჩანდებოდა რაკი, მაგრამ, რაკორცა ვეწვი, მე შეცდობა გარემოება შემახვედრა. სხვამხალბემა კი ჩემდამო მომართული უსაფუძვლო და დამუხანებულ წერილში გამოთქმული, თოქმის მე ამხანაგობის მოქმედება და მათი მშობლზე დატოვება დაწინაურნ მომეთქვებოდის, თოქმე განგებ თვალის. ასახელებ ჩამეწეროს ამხანაგობის წვერებულ საზოგადოებაში დიდად ცნობილი პირნი, მტნარი სიტყვება და ფანტაზიის ნაყოფი. პირიქით, მე რომ ამ საზოგადოებაში ცნობილის და გამაგლობიანი ხალხის იმედი არა მქონებოდა, საქმე სრულიად ხელსაც არ მოვიკლებდი.

სეთი პირებელ მე მარტო ის ორიოდ ვეწოლო მოხსენიებული კაცები კი არ მიპაჩნდა არამე ყველა ისინი ვინც კი თავდადებულად კანტორის გახსნის დროს ჩაწერილი იყვნენ აა ლოთ ამ ჩემდამო მომართულ წერილის ავტორებიც.

ბანსალოზანი

პირველი კარგო სამაშრალო დოქტ. ნავასარიონის

დაარსებულია 1880 წელს. (ვორონეჟის მფლის პირდაპირ)

უფელ დღე კვრეებს კარად დილით:

ბ. ა. ნავასარიონი: 11—12 ს. ქორეგული, ვენერული (სიფილა) და სპრადუ. ე. მ. ჩიქოვანი: 9 ნახ.—10 ს. თვალის, შინაგან და ნერვებისა. ზ. ა. შახანაგოვი: 10—11 ს. საბეზიო, ქალებისა და ბავშვებისა.

მუღინი: 10—12 ს. ყურისა, ცხვირისა და ყელისა. მ. გ. ავეტისიანი: 11—12 ნახ. ს. კინისა, სიფილისი, ვენუ. და ქორტუგ. ა. მ. პუგინი: 12—1 ს. შინაგან, ბავშვებისა და ყვავილის აცრა. ა. ა. კარაგეიანი: 1—1 ნახ. ს. შინაგან და საბეზიო.

ბ. მ. ტურბოვი: 1 ნახ.—2 საათამ საბეზიო და ქალებისა. სა ლ ა მ ო თ ი:

ა. ვ. გევეციანი-ენგელი: 6—6 ნახეგ. საბეზიო, ქალებისა და ბავშვებისა. ა. დ. მარციშვილი: 6—7 ს. შინაგანი, ბავშვებისა და ყვავილების აცრა. რჩევა 50 კაპ. დარბილენ უფსოდე, კანტორაგედი და ოქროგედი შეთანხმებული. სამეცნიერულად დოქტორი მედიც. დოქტორი ბ. ა. ნავასარიონი. (წ.—1—55)

სამეურნალო

გარდა მონარეულითაგის მამი ბ. ი. გრიგორიანისა.

რთის ქ. ბ. N 78, (საბოტე მოქმ. პირდაპირ)

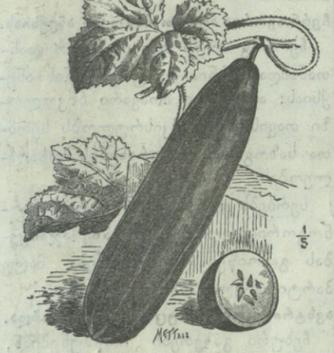
ბ. მ. ასახიგო—ყელოსა, ცხვირისა და ყურისა 2—3 საათამდე. ა. ა. გრიგორიანი—ქორეგული ავადმყოფობანი 12—1 ს. ბ. მ. მარჯოვანი—თვალის ავადმყოფობანი 12—1 ს.

ა. ა. ფრიდონოვი—შინაგანი და ბავშვის ავადმყოფობანი. 1—2 ს. ბ. ა. თარხანოვი—ბებიობა, ქალოსა და ბავშვის ავად. 9 ნახ.—დან 10 ნახ.—ამდე.

ა. ი. შახანაგოვი—სამრდელ, ვენურ. (სიფილა) და კინისა 2—3 ს. ბ. მ. ნარიშკოვი—შინ. და ქალ. 11—12 ს., 5—6 ს.

ე. მ. შვიგინა—ბილ. 9—11 ს. ფასი ჩიჩე-სათვის 50 კაპ. ოქროგედი და კონსულტაციები შეფარებული.

სამეურ. გამგე დარი ბ. ა. გრიგორიანი. (100—ხალ.—23)

კავასიის აპს—ბა სთიმსლე

მეურნეობისა

კვესი და აბ-გა

ტრალიის, მიხეილის პრ. 55., ჰყიდის: უმაღლესი თვისების საბოტე, საყვავილე და სასოფლო-სამეურნეო თესლელობას. თესლი იუნჯისა, საუკეთესო თვისებისა, 1 ფუთი—17 მანეთად; მკორეანა—50 კაპ პრეს-კურანტი უფსოდე. (10—ხალ.—6)

პეტერბურგში გამოვიდა რუსულ ენაზე ასალო წიგნი მალაქია ბოლქევისა

ნუ რეგნით ქალებს!

„პასოზარიობის მბანნი“

შინაგანი: წინასიტყვობა.—წარსული.—აწმყო.—სქესობრივი ინსტიქტი და გონება.—მრუშის პსიხოლოგია.—გონის მოლოთ. ფსიხ 65 კაპ. „არტობის“ ხელის მომწერთ დავითობათ 50 კაპ. შემოსავლის ნაწილი ვადმეცნიერ ტრალიის ქორეგულ ქალთა წრეს. დაკვეთა შეიძლება შემდეგ ადრებით: Peterburg, Serpitskaya, d. 1. Kaminiskaya.

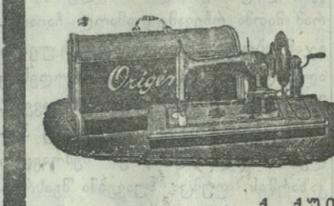
მიზა

იყიდება ძალიან ახალ ვერის ბილესი იქით (საბუტე-შენში), ზომით 165 სავ. მოზრებულთა ავარკისთვის. პირობების გავება შეიძლება: ტროიკის ქ. № 7, ტენიკოსის ნავერეკისთან.

КОНЬЯКЪ О. С. Д. З. Сараджевъ.
Тифлисъ.
Главная Контора обращаетъ вниманіе любителей на этотъ, вновь выпущенный, „ОЧЕНЬ СТАРЫЙ КОНЬЯКЪ“.

1-ლი კავასიის სეზუტკერი ალოვ დიუბასი.
ტფლისი, მიხეილის პრდაზ, N 140.
სკები და მისი ნაწილები საკუთარ ხელექტორ-ტენიკურ სახელოსნოში დამზადებული. ხელოვნური ტი. მეფეტურეობის იარაღი. თვლის გამოსაწერი, სანთლის გადამწობი, შესტკრები, ვალცები და სხვა. დარბილენ ხელოვნურად დედა-ფუტკრების გასაწენებელი.
საგანგებო მომწმენველი კავასიის წმინდა ჯილაგის დედა ფუტკრებისა.
თაღლი საკუთარ საფეტკრისა. წიგნები ჭა სახელ მძღვანელოები. სტრატეგია ბიანი პრეს-ურანტი უფსოდე. (10—ხახ.—5)

60 მანეთიანი 30 მანეთად

ა. რ. თავაბრის მალაზიანი

თეატრის გვერდით

მუდამ იყიდება საუკეთესო საკრავი მაშინები, ველოსიპედები, ჩუქის სასკოვი მანქანები, გრამოფონები და ყოველივე მათი მოწყობილება. ვლებლობთ გამოსვლისათანავე ახალ-ახალ ფორეტირება და სხვ. საქონელს ვეფეტობოთ საზღვარ-გარეთის საუკეთესო ქარხნებიდან სათითაოდ შემოწმებულს, რისთვისაც ვიძლევეთ გარანტიას.

ფესები შესამჩნევად დაკლებული ხელის მანიხ სხვის 60 მანეთიან მაშინებთან შედარებით ჩვენთან 30 მანეთი ღირს. ჩვენ მაღაზიას აგენტი ჰყავს ყველა ქალაქსა და დაბაში. წერილობით მიწერ-მოწერის პასუხს სწრაფად ვიძლევეთ.

შეიძლება საქონლის დაბარებაც ხელ-დადებულ ფასით. თუ გავხანოლი საქონელი მოსაწონი არ იქნება, ფულს უკან უბრუნებთ.

60 მანეთიანი 30 მანეთად

რადგან დღემდე ჩვენი ეტაქტების მსგავს ყალბ ეტაქტებს ამხანაგებენ თავიანთ დაბალ საქონლის გასაყრდებლოდ. კოლოფებზე ხმარობენ იმავე ფეტსა და მარკას და ამით აბათილებენ ჩვენ მალ ხარისხს. მან კაპირსმანს.

„სიგაბიას“ 10 ცალი 5 კაპ. № 8 10 ცალი 5 კაპ.

აგრეთვე ჩვენი ფირმის სხვა შახარკის, ამიტომ ვთხოვთ ჩვენ მუშტარს, უყრადგეს მიაქციოს საქარხნო მარკას და **Н. И. Бозарджянцъ съ С.** მი.

(10—ხახე—1)

რედაქტორ-გამოცემელი ი. ხ. აბლაძე.

„გაგაზი მგზავრები“
ფასი 25 კაპ.
„გაზი მგელი“
ფასი 10 კაპ.
იყიდება წერა-კითხვისა და ტფილისის ყველა წიგნის მარაგში. მთავარი საწარმო: Тифлисъ, книжный магазинъ „Шестна Грамотности“. ვინც აბათობ გამოწერას საწყობიდან, დათმობა 20% ზნის ხარჯი მიყიდებლას. (10—154—)

მამი ი. ხ. ხუდაბაძე ქუთაისში იღებს მინაგან, სამრდელ ქალთა სხეულობით ავადმყოფებს, აგრეთვე ბებიობს, ყოველ დღე: დილით 19—1 ხ., საღამოთი 6—7 ნახევარ საათ. დავამიგების ქაზა, ხ. N 29 ჩრქევიანა. (წლ.—6.—33)